

Werken bij derden

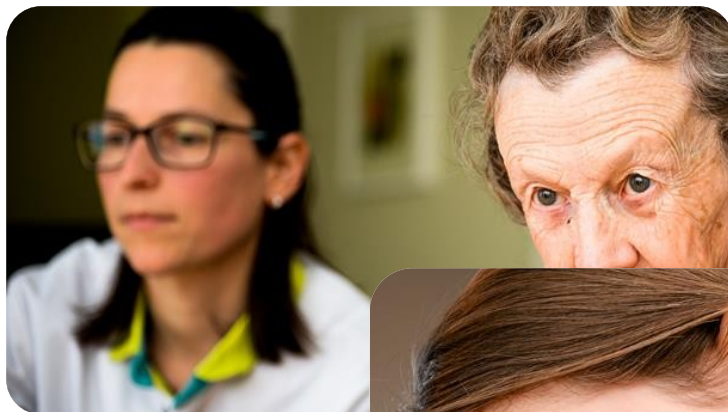
Familiehulp, wij zijn er voor jou

Wie zijn wij? Wat doen wij?

Familiehulp

Familiehulp in cijfers (2016)

85000
cliënten/
klanten

12 500
medewerkers

In Vlaanderen en
Brussel

5 preventie-
adviseurs

Familiehulp: De verschillende diensten

gezinszorg

kraamzorg

poetsdienst

oppashulp

Familiehulp dagverzorging

Familiehulp: de verschillende diensten

karweidienst

kinderdagverblijven

opleidingscentra
verzorgenden/zorgkundigen

goed-wonen

 Familiehulp
dienstencheques

Hulp / zorg verlenen bij derden

Wie zijn de medewerkers? Kenmerken van de werkvloer?

Familiehulp

Wie zijn de hulpverleners?

- **Medewerkers dienstenchequebedrijven**
- **Medewerkers diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg**
 - **Verzorgenden (incl kraamverzorgenden)**
 - **Huishoudhulpen**
 - **Oppassers**
 - **Karweimedewerkers**
 - **Begeleidend personeel**

Bron: www.hopmanpt.nl

Onze medewerkers, wie zijn ze?

- Hoofdzakelijk vrouwen
- Veel oudere medewerkers
- Relatief kortgeschoolden
- Ook
 - Anderstaligen, allochtonen
 - Soms kwetsbare personen

Bron: www.hopmanpt.nl

De werkvloer: onderschatting?

- Vermoeden van vertrouwde werkvloer
- Moeilijk te controleren werkvloer
- 1 werkgever – 2 opdrachtgevers
- Alleen bij de cliënt
- Zorg op maat van de cliënt versus zorg voor de medewerker
- Een varia aan werkposten - evenveel werkposten als cliënten
- Concurrentie tussen diensten en shopgedrag van cliënten
- Beperkte middelen
- Risico op weg (arbeidsweg – verplaatsingen)
- Plaats op de sociale ladder

www.sclera.be

Bescherming van de medewerkers

Risico's op de werkvloer

Familiehulp

Inventaris en evaluatie van de risico's

- Wij hebben gebruikt gemaakt van de Sarier-o-graaf[®]
 - Instrument aangeleverd door onze EDPB Idewe
 - Deels participatief, deels preventieadviseurs
 - Opsplitsing blootstelling
 - Verplicht tot een verregaande analyse van de arbeidsomstandigheden
 - Waarschijnlijkheid
 - Ernst
 - Risiconiveau
 - Actieniveau
 - Risicobeheersing (prioritering)

Inventariseren en evalueren van de risico's

Analyse van de arbeidsomstandigheden voor verschillende items:

Mens	Red	Green	Gevaar
De meeste HHH zijn laag geschoold	==		Alle
De HHH bouwt zijn/haar eigen expertise op		++	Alle
Het alleen werken houdt het in stand houden van foutief (aangeleerd) gedrag in	==		Alle
De HHH kiest niet altijd voor het meest geschikte middel	==		Alle
Uitrusting	Red	Green	
De HHH werken steeds met de uitrusting van de cliënt (trapladders, huishoudtoestellen, schoonmaakmateriaal ...)	===		Alle
Bepaalde HHH gaan zelf in opdracht of afspraak met de cliënt uitrusting kopen		++	Alle
Materiaal	Red	Green	
De HHH werkt in elke cliëntsituatie met andere producten	==		G
Bepaalde cliënten maken zelf op voorhand een zeepsopje klaar	==		G
Omgeving	Red	Green	
Werken in de woonomgeving van de cliënt = steeds andere werkomgeving.	==		Alle
De HHH heeft bij elke cliënt andere materialen, producten, uitrustingen, installaties ...	==		E/G/H
Organisatie	Red	Green	
De HHH werken alleen/zonder collega's	==		Alle
De organisatie voorziet wijkteams op om de maand		++	Alle

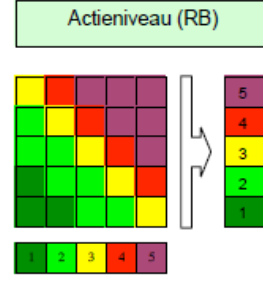
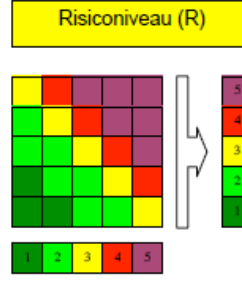
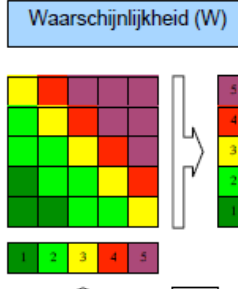
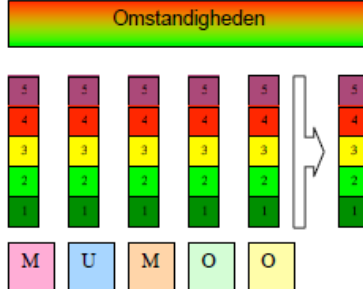
Omstandigheden	
5	Teveel risicoverhogende factoren – te weinig verlagende
4	Nogal wat risicoverhogende factoren, weinig verlagende
3	Weinig verlagende en weinig verhogende factoren
2	Voldoende risicoverlagende factoren – geen noemenswaardige verhogende
1	Veel risicoverlagende factoren – geen verhogende

W Waarschijnlijkheid	
5	Zeer groot Te verwachten 1 kans op 50
4	Groot Zeer goed mogelijk 1 kans op 500
3	Matig Denkbaar, bij samenloop van enkele factoren 1 kans op 5000
2	Klein Onwaarschijnlijk, maar mogelijk in grensgevallen of bij uitzonderlijke samenloop van factoren 1 kans op 50 000
1	Zeer klein Zo goed als onmogelijk 1 kans op 500 000

R Risiconiveau	
5	Zeer groot risico
4	Groot risico
3	Matig risico
2	Klein risico
1	Zeer klein risico

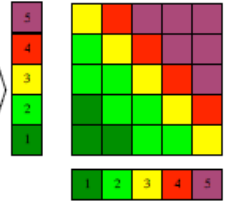
Bedrijfs-elementgebonden risicofactoren

===	Erg bepalende risicoverhogende factor, uitdrukkelijk aanwezig, algemeen
==	Belangrijke risicoverhogende factor, regelmatig vast te stellen
=	Risicoverhogende factor, doch niet algemeen of uitdrukkelijk aanwezig
+	Risicobeperkende factor, doch niet algemeen of uitdrukkelijk aanwezig
++	Belangrijke risicobeperkende factor, regelmatig vast te stellen
+++	In hoge mate risicobeperkend, uitdrukkelijk aanwezig, algemeen

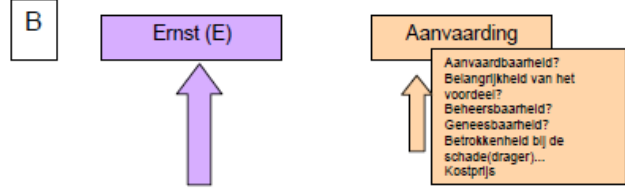

RB	Aanvaardings-niveau/actie-bereidheid
5	Zeer groot Onaanvaardbaar Ingrijpende maatregelen zijn noodzakelijk Onmiddellijke actie
4	Groot Boven aanvaardingsniveau Bijkomende maatregelen dienen te worden genomen op korte termijn
3	Matig Twijfelachtig Steeds matige verbetering van de maatregelen is nodig
2	Klein Aanvaardbaar Mits handhaving van de bestaande maatregelen
1	Zeer klein Zeker aanvaardbaar Maatregelen zijn overbodig

Aantal blootgestelden	Aantal verschillende schadedragers blootgesteld aan het gevaar
1	Zeer klein Hoogstens één
2	Klein Twee à drie
3	Matig Enkelen (< 10)
4	Groot Velen (10 à 100)
5	Zeer groot Zeer velen (> 100)

Blootstellings-duur	Duurtijd van de blootstelling van de schadedrager aan het gevaar
1	Zeer kortstondig (slechts enkele minuten per dag, of enkele uren per maand of enkele dagen per jaar)
2	Klein Korstondig (< 1 uur /dag, of < paar dagen per maand, of < dan paar weken per jaar)
3	Matig Beperkt (< 1/4 werkdag, of < week / maand, of < 2 maand/jaar)
4	Groot Deeltijds (1/4 à 3/4 werkdag, of 1 à 3 weken/maand, of 2 à 4 maand/jaar)
5	Zeer groot Voltijds ± 8u/dag, (> 3/4 werkdag) ± 20 dagen/maand ± 10 maand/jaar

E	Letsels – (arbeids)ongevallen	(beroeps)ziekten – aandoeningen – lichamelijke hinder	PS
1	Zeer klein Letself zonder werkonbekwaamheid	tijdelijke hinder/ongemak Geen ziekteverzuim of werkonbekwaamheid	
2	Klein Letself met tijdelijke werkonbekwaamheid < 30 dagen	Langdurige, doch niet blijvende hinder of kortstondig ziekteverzuim	
3	Matig Letself met tijdelijke werkonbekwaamheid > 30 dagen of blijvend letself van geringe ernst (minder dan 20 % ongeschiktheid)	Blijvend ongemak of langdurig ziekteverzuim > 30 dagen of gedeeltelijke werkonbekwaamheid	
4	Groot Letselfs met langdurige werkonbekwaamheid of ernstig blijvend letself (meer dan 20 % ongeschiktheid)	Blijvende gedeeltelijke werkonbekwaamheid Ernstige aandoening	
5	Zeer groot Letselfs met fatale afloop of zware invaliditeit (meer dan 50 % ongeschiktheid) of langdurige revalidatie	Volledige werkonbekwaamheid of fatale aflopende ziekte	

Inventariseren en evalueren van de risico's

Energie vorm	Agens	Uitingsvorm	Schade		R B	TE NEMEN MAATREGELEN
A. Zwaartekracht	Toevallige obstakels (goederen, kabels ...) in de doorgangen	Struikelen over obstakels zonder vallen	Verzwikking Zware kneuzing	R i s i c o b e o r d e l i n g S A R I E R	2	Werken met aandacht – instructies voor orde en netheid
		Vallen op de begane grond	Verzwikking, fractuur		3	Werken met aandacht – instructies voor orde en netheid
B. Menselijke Kracht	Werken in kleine en/of <u>onvertrouwde</u> omgeving	Zich stoten tegen	Oppervlakkige wonden		2	Werken met aandacht
C. Mechanische Kracht	Doorgangen met deuren/portieren wagens	Klemmen van vingers	Open wonde		2	Werken met aandacht
D. Thermische Energie	Temperatuur werkomgeving	Blootstelling aan te hete werkomgeving	Warmte gerelateerde aandoeningen		3	Bestaande maatregelen toepassen (preventiefiche) Afspraken maken met de klant
E. Elektrische energie	Werken met elektrische huishoudapparaten	(on)rechtstreeks contact met elektriciteit	Inwendige letsel tot elektrische shock		3	Nood aan bijkomende instructies (<u>inc.</u> het nakijken van de ter beschikking gestelde materiaal) Werken met aandacht
F. Elektro Magnetische straling	<u>Radioisotopen</u>	Blootstelling aan klanten met <u>radioisotopen</u>	<u>Gezondheids effecten</u>	2	Instructies preventiefiche handhaven	

Inventariseren en evalueren van de risico's

G. Chemisch.	Werken met chemische agentia (irriterend, corrosief, toxisch)	Blootstelling aan chemische agentia	Acute en chronische <u>gezondheids</u> effecten	S A R I E R	4	Instructies preventiefiche handhaven Tijdig en voldoende vorming en begeleiding voorzien Werken met aandacht
H. Biologisch	Werken met vuil	Infectierisico bij beschadigde huid	Infectie		2	Handhaven van en controle op toepassen standaardpreventie (inc) dragen van wegwerphandschoenen)

Hoe de risico's beheersen?

- Preventiehiërarchie mogelijk?
 - Hoofdzakelijk organisatorische maatregelen:
 - Taakafspraken
 - Instructies – in eenvoudige taal!
 - Opleiding
 - Voorafgaand gezondheidstoezicht
 - Persoonlijke beschermingsmiddelen

Aan welke risico's werken?

De weerhouden basisrisico's:

- Dermatose (beschadiging huid door producten/water)
- Producten (onderhoudsproducten)
- Meeroken (werken bij rokende cliënt)
- Manueel hanteren van lasten
 - Verplaatsen van lasten bijv stoelen bij het poetsen
 - Transfers van personen bijv van bed naar rolstoel, van zetel naar toilet
 - Repetitieve arbeid bijv wringen
- Werken op hoogte (hoge ramen zemen, hoge kasten afstoffen)
- Veilig werkmateriaal (elektrische toestellen, trapladders, poetsmateriaal)
- Psychosociale aspecten (menselijke relaties, schokkende gebeurtenissen)
- Infectierisico of kans om besmet te worden
 - De gewone omgang (voor iedereen van toepassing) vs nauw contact tijdens verzorgende taken (bijv griep, hepatitis B, kinderziekten)
 - Verbonden aan de woonomgeving/cliëntsituatie zoals kakkerlakken, vlooiën

Bron: www.newbusiness.be

Welke preventiemaatregelen?

- Altijd- en overalpreventie voor de basisrisico's:
 - Standaard bij alle cliënten
 - Beschermst voor 98%
- Indien de altijd- en overalpreventie niet volstaat:
 - Advies op maat door de preventieadviseur meestal vertrekkend van een standaardprocedure bijv. ongewenst grensoverschrijdend gedrag door een cliënt
 - Overleg met de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer bijv. cliënt met hepatitis A
 - Ondersteuning preventieadviseur psychosociale aspecten bijv. bij een beschuldiging diefstal, ongewenst gedrag

Bron: www.profitmanager.nl

De altijd- en overalpreventie

Communicatie via eenvoudige instructies:

• Draag correcte kledij

- Ik draag mijn werkkledij.
- Ik draag stevige schoenen: profielzool – tenen en hiel omsloten – lage hak.

• Werk rustig en geconcentreerd

- Ik weet wat ik moet doen en hoe het moet.
- Ik ken mijn takenpakket.
- Ik weet hoe ik veilig kan werken.
- Ik hou mijn aandacht bij het werk.
- Ik vraag voldoende tijd.

© Alle pictogrammen www.sclera.be

De altijd- en overalpreventie

<ul style="list-style-type: none">• Voorkom besmetting 	<ul style="list-style-type: none">• Ik was mijn handen regelmatig onder stromend water<ul style="list-style-type: none">- na elk toiletgebruik,- als ze vuil zijn,- na contact met lichaamsvochten,- na het uittrekken van handschoenen.
	<ul style="list-style-type: none">• Ik gebruik vloeibare zeep.• Ik droog mijn handen met keukenpapier.
	<ul style="list-style-type: none">• Ik draag wegwerphandschoenen bij elk contact met bloed, stoelgang, urine.• Ik meld onmiddellijk elk prikongeval met een gebruikte injectienaald of gebruikt scheermesje.

De altijd- en overalpreventie

- Ook

Kies veilig werkmateriaal

Werk veilig met producten

Draag zorg voor je lichaam

Veilig op de weg

Respect vragen en respecteren

Preventie op maat

- Functies – regio's
 - Hepatitis B voor verzorgenden: verplichte vaccinatie
 - Tuberculose – screening conform advies VRGT en HGZ
- Zwangeren en medewerkers die borstvoeding geven
 - Werkaanpassing tot preventieve werkverwijdering
- Werkomgeving:
 - Onhygiënische woonomgeving
 - Wapens
- Gebeurtenissen
 - Ongewenst grensoverschrijdend gedrag (ongewenst seksueel gedrag, agressie)
 - Beschuldiging diefstal
 - Confrontatie met levensbedreigende situaties

Nog werk aan de winkel!

- Want de werkvloer blijft moeilijk te controleren:
 - ‘Goodwill’ van de cliënt
 - Gedrag van de medewerker
 - Mogelijkheden binnen de woonomgeving
 - Begeleiding op afstand

Info? marleen.maes@familiehulp.be

Bedankt

www.familiehulp.be

Familiehulp